

Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Galovany za rok 2023

Závěrečným účtom obce rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie obce za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje § 16 zákona NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko k danej problematike – ako hlavný kontrolór obce – predkladám v súlade s ods. 1. písm. c) § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha o odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať. Jednotlivé jeho kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu obce Galovany je z tohto uhla pohľadu v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú, a to predovšetkým so **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne **§ 16 ods. 5**.

Preukázateľne obsahuje:

1.1. Rozpočet obce Galovany

Rozpočet obce Galovany je uvedený v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, a to vnútorne členený na bežné príjmy, bežné výdavky, kapitálové príjmy, kapitálové výdavky a finančné operácie. **Bežný rozpočet** bol zostavený ako prebytkový 20 000,00 €, po rozpočtových opatreniach zostal prebytkový 10 000,00 €, **skutočný prebytok bol 22 206,70 €**. **Kapitálový rozpočet** bol schválený ako schodkový 10 000,00 €, po rozpočtových opatreniach zostal schodkový v sume 700,00 €, **skutočný schodok bol 3 454,15 €**. **Finančné operácie** boli schválené ako záporné 10 000,00 €, po rozpočtových opatreniach zostali záporné 9 300,00 €, **skutočný záporný zostatok bol 9 325,43 €**. **Celkový rozpočet** bol zostavený ako vyrovnaný, po rozpočtových opatreniach zostal vyrovnaný, **skutočný prebytok bol 9 427,12 €**.

Celkové rozpočtované príjmy (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 107 000,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 107 000,00 €, po zmene rozpočtu celkové rozpočtované príjmy (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 128 700,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 128 700,00 €. Celkové skutočné príjmy (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 155 721,61 € a celkové skutočné výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 146 294,49 €.

Celkové rozpočtované príjmy po úprave rozpočtu boli splnené na 120,99 %, celkové rozpočtované výdavky boli splnené na 113,67 %.

Pri analýze plnenia rozpočtu obce Galovany vychádzam z rozpočtu uvedeného vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy k 31.12.2023,

zo schváleného rozpočtu OZ a z rozpočtového opatrenia. Tento rozpočet aj so schváleným rozpočtovým opatrením je zapracovaný do záverečného účtu obce za rok 2023.

1.2. Bilanciu aktív a pasív

Zostatková hodnota na strane aktív je k 31.12.2022 528 635,58 €, k 31.12.2023 546 665,23 € a zostatková hodnota na strane pasív je k 31.12.2022 528 635,58 €, k 31.12.2023 546 665,23 €. Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2023 je teda vo svojich zostatkových hodnotách vyrovnaná.

1.3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec k 31.12.2023 eviduje záväzky vo výške 15 107,12 € z toho:

- ŠFRB	0,00 €
- Bankové úvery	0,00 €
- Dodávateľské faktúry	12 422,12 €
- Sociálny fond	1 725,00 €

Obec Galovany splatila v októbri 2023 poslednú splátku úveru. Z tohto dôvodu dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania - Výpočet dlhu obce a dlhovej služby obce podľa § 17 zákona č.583/2004 Z.z. nie je potrebné vykonať, lebo obec k 31.12.2023 nemala žiadny zostatok nesplatenej istiny úveru.

1.4. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

V pôsobnosti obce nie sú príspevkové organizácie a obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

1.5. Prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov

Obec neposkytla žiadne záruky v roku 2023. Terajšie obecné zastupiteľstvo nebolo oboznámené s poskytnutou zárukou pred rokom 2023.

1.6. Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti

Obec nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia.

1.7. Hodnotenie plnenia programov obce

Novela zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon č. 426/2013 Z. z.) § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách ÚS umožňuje sa rozhodnúť obecnému

zastupiteľstvu obce do 2 000 obyvateľov o neuplatňovaní programovej štruktúry v rozpočte obce. Obec Galovany neuplatnila program obce na rok 2023.

1.8. Rezervný fond obce

Obec vytvára rezervný fond v zmysle § 15 ods.4 Zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách vo výške 100 % prebytku rozpočtu príslušného rozpočtového roka.

Rezervný fond sa používa na úhradu kapitálových výdavkov, na odstránenie havarijného stavu majetku obce, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami, alebo inou mimoriadnou okolnosťou. V roku 2023 bolo možné použiť rezervný fond aj na bežné výdaje.

Rozpočtový výsledok obce za rok 2023 – bežný a kapitálový rozpočet - zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v aktuálnom znení dosiahol **prebytok** vo výške **18 752,55 €**.

Záporný zostatok finančných operácií zistený podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je v sume **9 325,43 €**.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona **vylučujú z prebytku** :

- a) nevyčerpané prostriedky **z účelovo určených darov** podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **3 600 €**. Prostriedky boli poskytnuté od firmy Tatra Forest, ktoré boli poukázané na účet obce Galovany vo výške 10 500 € v roku 2023 a boli určené na prefinancovanie územného plánu obce. V roku 2023 neboli úplne vyčerpané
- b) nevyčerpané prostriedky **zo sociálneho fondu** za rok 2023 podľa zákona č.152/1994 Z.z. o sociálnom fonde v sume **425 EUR**.

Záporný zostatok finančných operácií v sume 9 325,43 € podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **je možné vysporiadať z prebytku rozpočtu zo sumy 18 752,55 €**.

Návrh na vysporiadanie rozpočtového výsledku:

1. Záporný zostatok finančných operácií v sume 9 325,43 € vysporiadať z prebytku rozpočtu.
2. Upravený prebytok hospodárenia vo výške 5 402,12 € je určený na tvorbu rezervného fondu za rok 2023.

2. Ostatné náležitosti záverečného účtu obce

2.1. Overenie účtovnej závierky obce a jeho rozpočtového hospodárenia audítorm

V súlade so **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne **§ 16 ods. 3**, obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku. Obec túto povinnosť splní do 31.12.2024.

2.2. Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce zákonným spôsobom

V súlade so **zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 3**, je obec povinná zverejniť rozpočet obce najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť, pričom tá istá podmienka platí aj o záverečnom účte obce, **zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v **§ 16 ods. 7**, súčasne hovorí, že pred schválením sa návrh záverečného účtu obce predkladá na verejnú diskusiu. Táto povinnosť bola splnená dňom 13.05.2024.

2.3. Hospodárenie a finančné vzťahy obce vo vzťahu k okolitým subjektom

V súlade s **§ 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** hovoriacom tom, že obec musí finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli prostriedky svojho rozpočtu, ako i usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov, možno konštatovať, že všetky tieto vzťahy boli riadne vysporiadané a zúčtované **v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákonom č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** v znení neskorších predpisov.

Rovnako možno konštatovať, že **návrh záverečného účtu bol zostavený a predložený v súlade so všeobecne záväznými predpismi a obsahuje všetky zákonné náležitosti**, vrátane formálnej stránky návrhu a jeho predpísanej štruktúry.

Z dôvodu, že návrh záverečného účtu obce obsahuje pomerne prehľadné a podrobné členenie príjmov i výdavkov obce podľa jednotlivých kategórií v ekonomickej aj rozpočtovej forme, nebudem ich v tejto kapitole už bližšie špecifikovať.

2.4. Zákonnosť stanovenia výsledku hospodárenia

Potvrdzujem, že mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia obce je v plnom súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcom prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce a schodok rozpočtu ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce. Rozpočet na rok 2023 bol schválený ako vyrovnaný, po rozpočtových opatreniach zostal vyrovnaný.

Je taktiež v súlade s § 10 písm. ods. 3 písm. a) a b) potvrdzujúcom jeho vnútorné členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vyjadrujem pred zákonným zverejnením záverečného účtu obce Galovany súhlas s jeho celoročným hospodárením bez výhrad.

V Galovanoch, 03.06.2024

Ing. Slávka Medveďová
Hlavný kontrolór obce Galovany